

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-518 /1860

24/4/2012

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 16/4/2012 tarihinde kararlaştırılan "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 384

MADDE 58- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 F. AŞHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı V.	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAYRAKTAR Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 C. YILMAZ M.Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı V.
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 E. BAYRAKTAR Gençlik ve Spor Bakanı V.	 F. AKDAĞ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı V.	 H. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 F. ŞAHİN Kültür ve Turizm Bakanı V.	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 Ö. DİNÇER Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı
 B. YILDIRIM Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No.

101- 518
498

**BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“o) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları.”

MADDE 2- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Bireysel emeklilik sisteminden ayrılan katılımcılar hariç olmak üzere, Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan emeklilik veya sigorta şirketlerinden on yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar ile vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarının %10’u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.

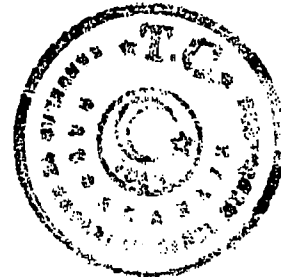
İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve vergi matrahının tespitinde dikkate alınan katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere belirlemeye yetkilidir. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı ve 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak prim ve aidatların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta şirketleri tarafından;

a) On yıl süreyle prim veya aidat ödemedi ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları.

16. Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıl süreyle katkı payı ödemedi ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.).

(15) ve (16) numaralı bentler ve 22 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan irat tutarı; her türlü gider ve kesintiler düşülmeden önceki toplam birikim tutarından, toplam prim veya aidat tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanır.”

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “(15) numaralı bendinde” ibaresi “(15) ve (16) numaralı bentlerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Beyan edilen gelirin %15’ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri hâlinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, beyan edilen gelirin %15’ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 8- 193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

“- Birinci fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından; katkı paylarının, katılımcılar tarafından ücretin safi tutarının tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması hâlinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sistemde kalış süresine ve ayrılma biçimine göre,”

MADDE 9- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 79- 31/12/2017 tarihine kadar, 4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75’ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında son beş yıl içinde projesi desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık vergi indirimi 1.000.000 TL’yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi hâlinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı, eşinin, kendisinin veya eşinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığınca desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep hâlleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50'sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sifıra kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 10- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“v) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.”

MADDE 11- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan demek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurtiçi ya da yurtdışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bireysel katılım sermayesi

EK MADDE 5- Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tâbi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

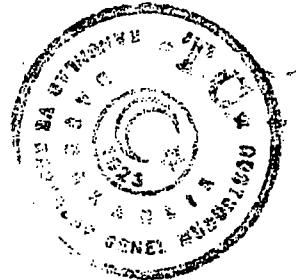
c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

ç) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

d) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,

e) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya,

yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 13- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Bireysel emeklilik sistemine fiil ehliyetine sahip kişiler katılabilir. Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak katılımcı lehine bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.”

MADDE 14- 4632 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiştir.

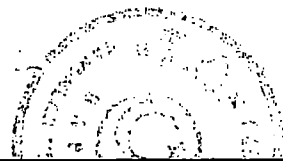
“Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci işgününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması hâlinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on işgünü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemten dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.”

MADDE 15- 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması hâlinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on işgünü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır.”

“Emeklilik sözleşmesi süresi içerisinde, katılımcının vefat etmesi hâlinde lehdarı, maluliyet durumunun ortaya çıkması hâlinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki

birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması hâlinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi işgünü içinde katılımcının birikimlerini tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemten dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır.”

“Müsteşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 16- 4632 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17- 4632 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“1) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyi niyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla,”

“Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.”

“Bireysel emeklilik araçları;

- a) Mesleğin icaplarına, iyi niyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,
- b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,
- c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de gözönünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,
- ç) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla, sorumludur.

Müsteşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Araçlarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müsteşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Araçları Sicilinden silinir.”

MADDE 18- 4632 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Bakanlığın” ibareleri “Müsteşarlığın” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 19- 4632 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin başlığı “Mali bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hâllerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,

b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kar dağıtımının durdurulmasını,

c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

ç) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

d) Şirketin mali bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir.”

MADDE 20- 4632 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü izin belgesi tarihini takip eden altı işgünü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur.”

MADDE 21- 4632 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından, Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on işgünü içerisinde tahsil edilir.”

MADDE 22- 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.”

“Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir.”

MADDE 23- 4632 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 4632 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- Şirketin yıl sonu mali tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir.”

MADDE 25- 4632 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) 5 inci maddesinde öngörülen paylaşırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık hâlinde ikibin Türk Lirası,”

“j) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi hâlinde üçbin Türk Lirası,”

MADDE 26- 4632 sayılı Kanuna Sekizinci Bölüm başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/A maddesi eklenmiştir.

“Devlet katkısı

MADDE 25/A- İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının %25'ine karşılık gelen tutar, Devlet katkısı olarak hesaplanır ve Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten ilgili hesaba ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan;

- a) En az 3 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %15'ine,
 - b) En az 6 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %35'ine,
 - c) En az 10 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %60'ına,
- hak kazanır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve getirilerinin tamamına hak kazanır. Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Hak kazanılmayan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir. Hak kazanılmayan tutarlara ilişkin yapılacak işlemler ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği süreler ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.”

MADDE 27- 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurtiçi ya da yurtdışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar, 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir.

Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden

sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşı ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılacak tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.”

MADDE 28- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “; 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli, 3359 sayılı Kanun ve 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkra hükümlerine göre üstlenim öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin ihale şartnamesi yayımlanmadan ve sözleşmeleri imzalanmadan önce Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınır.”

MADDE 29- 4749 sayılı Kanunun Dördüncü Bölümünün başlığı “İç ve Dış Borçlanma ile Kira Sertifikası İhracı” şeklinde değiştirilmiş ve anılan Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Kira sertifikası ihracı

MADDE 7/A- Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıklara ilişkin, ilgili kurumların görüşleri alınarak, alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri mevzuatta yer alan şekil kurallarına tabi olmaksızın tesis etmeye ve bu işlemleri aynı usule tabi olarak yapmak üzere kuruluş, tescil, tasfiye ve işleyişe ilişkin mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın varlık kiralama şirketleri kurmaya veya varlık kiralama şirketleri kurmak üzere kamu sermayeli kurumları görevlendirmeye Bakan yetkilidir. Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Müsteşarlığa aktarılmak üzere yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebilir. Bu ihraçlara konu olan varlıklar üzerinde, ihracın

vadesi süresince ihraç koşullarına aykırı herhangi bir hukuki işlem tesis edilemez. Bu fıkra kapsamındaki işlemlere konu olan kamu varlıklarının kullanımıyla ilgili bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılır ve buna ilişkin harcamalar kendi bütçelerinden karşılanır. Bu fıkra kapsamındaki kira sertifikaları, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatı bakımından Müsteşarlık tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin olarak ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara tabidir. Bu sertifikalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulamasında teminat olarak kabul edilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan her türlü iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 30- 4749 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına “kaynaklanan teminatları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 7/A maddesi kapsamında Müsteşarlığa aktarılacak tutarlar ile Müsteşarlığın söz konusu maddede yer alan işlemlere ilişkin yapacağı geri ödemeleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 31- 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “tüzel kişiliği haiz” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 32- 5363 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Su ürünleri sigortalarının risk incelemeleri, su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisi ve veteriner hekimler; hasar tespitleri ise veteriner hekimle birlikte su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendislerinden birisi tarafından yapılır.”

MADDE 33- 5363 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- Bu Kanun kapsamındaki tarım sigortası teminatları münhasıran Havuz tarafından verilir. Bu teminatlar risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması ve Kurul tarafından uygun görülmesi hâlinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir.

Sigorta sözleşmeleri, Havuz tarafından belirlenen standart poliçeler üzerinden yapılır.

Havuz tarafından hesaplanacak tahmini hasar durumuna göre uygun şartlarda yeterli koruma sağlanamadığı takdirde, kalan kısma Devlet tarafından iştirak edilir.”

MADDE 34- 5363 sayılı Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15- Havuz, üstlenilen risklerin transferi amacıyla ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edebilir.”

MADDE 35- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta şirketleri ile Güvence Hesabının” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 36- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 5684 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent (e) bendi olarak eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve (h) ve (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,”

“e) Destek hizmeti kuruluşu: Bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yardımcı veya tamamlayıcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”

“h) Levha: Türkiye’de faaliyette bulunan sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa gören kurulan emeklilik şirketleri için Birlik tarafından, sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri için ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ayrı ayrı düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir levhaları,”

“i) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri için gerekli özsermayenin en az üçte birine denk düşen tutarı,”

MADDE 38- 5684 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan “suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 5684 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç denetim ve risk yönetimini kapsayacak şekilde etkin bir iç kontrol sistemi kurmak zorundadır. Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlı olmak üzere, iç kontrol sistemlerinin yürütülmesi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir. İç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 40- 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ve yeşil kart sigortaları” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın son cümlesi ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakan, bu oranları yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya ya da katılma paylarını maktu olarak tespit etmeye yetkilidir.”

“Hesabın kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rüçülara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 41- 5684 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “varsa birikime ayrılan kısım” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve birikim primlerine ait masraf payları” ibaresi ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, bu karşılık için riskin zaman içinde farklı şekilde oluşumunu dikkate alan, içeriği Müsteşarlıkça belirlenen hesap yöntemleri kullanılır.

(3) Devam eden riskler karşılığı, kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması hâlinde ayrılır.

(4) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve Müsteşarlıkça belirlenen özel rizikoları karşılamak üzere ayrılan karşılıktır.”

MADDE 42- 5684 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra dokuzuncu fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(4) Hayat dışı sigorta şirketleri, hesaplama yöntemi yönetmelikle belirlenecek gerekli özsermayenin üçte birinden az olmamak kaydıyla teminat olarak minimum garanti fonu tesis eder. Minimum garanti fonu, hiç bir dönemde çalışılan branşlar itibarıyla gerekli olan asgarî sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdî kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında ikinci fıkra hükmü uygulanır. Ancak, Müsteşarlık bu maddede belirtilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile gerekli gördüğü sigorta branşları için usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek hesaplama yöntemi getirebilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinin ilk üç yıl itibarıyla bir yıl ve bir yıldan kısa süreli tüm sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak ayıracakları teminat tutarı şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Müsteşarlıkça tespit edilir.”

“(7) Müsteşarlık, sigortacılık sektörünün durumu ile genel ekonomik şartlar çerçevesinde teminatları yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

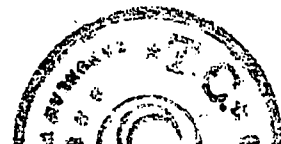
(8) Müsteşarlık, bu maddeye göre hesaplanan teminat tutarlarının yüzde onunu aşmamak üzere özel teminat ayrılmasına karar verebilir. Özel teminat, bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli kaynağın bulunamaması hâlinde kullanılır. Ayrılacak teminata ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 43- 5684 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine “şirket bulunmadığı takdirde ise” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföyün idaresini Hesaba bırakmaya ya da” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 44- 5684 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

MADDE 24- (1) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve 4632 sayılı Kanuna göre kurulan emeklilik şirketleri merkezi İstanbul’da bulunan ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine giriş aidatını ödeyerek üye olmak zorundadır. Bu zorunluluk sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri için sigortacılık ruhsatı; emeklilik şirketleri için emeklilik ruhsatı almalarından itibaren en geç bir ay içinde yerine getirilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hakkında

18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(2) Birlik nezdinde biri sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, diğeri emeklilik şirketleri için olmak üzere iki ayrı Levha tutulur ve Birliğe üyelik işlemlerini tamamlayan ilgili sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketi Birlik Yönetim Kurulu tarafından derhal ilgili olduğu Levhaya kaydedilir.

(3) Levhadan silinme aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ve reasürans şirketi için;

1) Tüm branşlarda yeni sigorta ve reasürans sözleşmesi yapma yetkisinin kaldırılması,

2) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya takip eden yıllarda Müsteşarlığın bilgisi haricinde, aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi akdetmemesi,

3) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarını ve aidatlarını ödememesi,

4) Birlik üyeliğinin düşmesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) 4632 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında faaliyet ruhsatının geçersiz hâle gelmesi,

2) Yeni sözleşme akdetme yetkisinin kaldırılması,

3) 4632 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fonlarının tamamının başka bir şirkete devredilmesi,

4) 4632 sayılı Kanun uyarınca Bakan tarafından iflasının istenmesi,

5) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarının ve aidatlarının ödenmemesi,

6) Birlik üyeliğinin düşmesi.

(4) Levhaya kayıtlı olmayan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi Genel Kurulda seçme ve seçilme hakkına sahip değildir. Levhadan silinmeyi gerektiren hâllerin sona erdiğini ispat eden sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Levhaya yeniden yazılma hakkını kazanır ve bu şirketlerden giriş aidatı alınmaz.

(5) Birlik Yönetim Kurulu gerekli gördüğu hâllerde, nedenlerini de açıklamak suretiyle Levhaya yeniden yazılma talebinde bulunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketini Levhaya yazılma şartlarının varlığının devam ettiğini ispatla zorunlu tutabilir. Levhaya yeniden yazılma talebinin reddine ilişkin karar gerekçeli olarak verilir.

(6) Levhadan silinen veya Levhaya yeniden yazılma talebi reddolunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Yönetim Kurulunun silme veya ret kararına karşı onbeş işgünü içinde Müsteşarlığa yazılı itirazda bulunabilir. Yapılacak itiraz karşısında Müsteşarlık en geç onbeş işgünü içinde kararını bildirmek zorundadır. Müsteşarlığın bu konuda vereceği karar kesindir.

(7) Birlik üyeliğinin düşmesi aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ile reasürans şirketi için;

1) Ruhsatlarının tümünün iptal edilmesi,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) Emeklilik faaliyet ruhsatı ile sigorta ruhsatlarının geçersiz olması,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

(8) Birliğin amacı; mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerinin dayanışma, birlik ve mesleğin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde çalışmalarını sağlamak ve haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

(9) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Mesleğin gelişmesini sağlayıcı önlemler almak, bu amaçla araştırma kuruluşları tesis etmek ve bu konudaki araştırma ve çalışmalarını desteklemek.

b) Türkiye’de sigortacılığı ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemini temsil etmek ve tanıtmak için gerekli girişimlerde bulunmak, yurtiçi ve yurtdışındaki ilgili kuruluşlara gerektiğinde üye olmak ve delege göndermek.

c) Gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunmak.

ç) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi mevzuatı ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve aldığı kararların ve önlemlerin uygulanmasını izlemek.

d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek, üyelerinin mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek amacıyla, gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

e) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi konusunda eğitim vermek amacıyla ilgili kuruluş ve derneklerle işbirliği yapmak, seminerler ve konferanslar düzenlemek, kitap, dergi ve broşürler yayımlamak.

f) Sigorta ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine ilişkin olarak gerekli sayı ve nitelikte inceleme ve araştırma komiteleri kurmak, görev, yetki ve çalışma şekillerini düzenlemek.

g) Üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl raporlar hazırlamak ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtmak.

ğ) Sigortacılıkta tahkimin işleyişini düzenlemek ve sigorta hakemlerinin listesini tutmak.

(10) Birlik, ilgili olduğu meslekler konusundaki mevzuat ile almış olduğu karar ve önlemlerin uygulanmasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması talep edilen tedbirleri alır.

(11) Birlik, Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi ile ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkilidir.

(12) Birlik organları; Genel Kurul, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kuruludur. Yönetim Kurulu hariç olmak üzere, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, Genel Kurul dışında bu organlardan sadece birinde temsil edilir.

(13) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Genel Kurulda, genel müdür veya genel müdürün bu amaçla vekalet verdiği, birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici tarafından temsil edilir. Müsteşarlık, Birlik Genel Kurulunda gözlemci bulundurabilir.

(14) Birlik Başkanı ile Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Birlik Başkanı Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

(15) Hayat Dışı Yönetim Komitesi, hayat dışı şirket temsilcileri tarafından, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi ise Hayat ve Emeklilik şirket temsilcileri tarafından seçilecek dokuz üyeden oluşur. Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi üyeleri arasında yapılacak seçimle komite başkanları ve komiteyi Yönetim Kurulunda temsil edecek bir komite üyesi belirlenir.

(16) Hayat Dışı ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesinin seçiminde, beş üye ilgili alandaki prim üretiminde ilk ona giren şirketler, üç üye yine ilgili alandaki ilk on dışında kalan şirketler ve bir üye ilgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketleri arasında yapılan ve ilgili alanda faaliyet gösteren tüm şirketlerin katıldığı seçimle belirlenir. Hayat veya Emeklilik alanında ilk ona giren şirketler belirlenirken, seçim yılından bir önceki yıl sonu kapanmış prim ve katkı payı toplamı dikkate alınır. İlgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketinin olmaması veya reasürans şirketlerinin ilgili komite üyeliğine aday olmaması hâlinde, reasürans şirketlerine tahsis edilen kontenjan ilk ona giren şirketler kontenjanına eklenmek suretiyle bu şirketlerin kontenjanı beşten altıya çıkarılır. Yukarıda belirtilen dağılımı sağlayacak sayıda gruplardan aday çıkmaması hâlinde, gruplar arasındaki dağılım Genel Kurulca kararlaştırılır.

(17) Birlik organlarında üye şirketler, Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici seviyesinde temsil edilir. Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelikleri kişiye bağlı olmayıp, bahse konu organlarda şirketi temsil eden kişinin şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâllerinde, yerine aynı şirketi temsilen Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici geçer. Birlik organlarında görev alan üye şirketlerin Levha Kaydının silinmesi durumunda boşalan üyelik için usulüne göre seçim yapılır.

(18) Birlik Başkanının şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâlinde Birlik Başkanlığı düşer. İki ay içinde yapılan seçimle, görevi düşen Birlik Başkanının tamamlayamadığı süreyi tamamlamak üzere Birlik Başkanı seçilir.

(19) Yönetim Kurulu; Birlik Başkanı, Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi Başkanları ve ayrıca her iki komiteye seçilen birer komite üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı olup komite başkanları da Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıdır. Yönetim Kurulunda yer alan komite üyelerinden biri Yönetim Kurulunca Muhasip Üye olarak seçilir.

(20) Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu, üçer üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu ilk toplantısında birer başkan seçer.

(21) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Birlik üyeliğine girişte Genel Kurul tarafından her yıl belirlenen miktarda giriş aidatı öder. Birliğin masraflarına iştirak payları; sigorta ve reasürans şirketleri için bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri direkt prim gelirleri; emeklilik şirketleri için ise bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri emeklilik katkı payı ile direkt prim gelirleri dikkate alınarak yönetmelikteki esaslar dairesinde hesap edilir ve paylaşılır. Aidatlar ve giderlere katılma payları yönetmelikte belirtilen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Giderlere katılma paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(22) Hayat, hayat dışı, reasürans ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi alanlarına ilişkin gelir ve giderler Birlik bütçesinde ayrı kalemlerde izlenir.

(23) Birliğin bu madde uyarınca aldığı karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında Yönetim Kurulunca ikibin Türk Lirasından altıbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(24) Birliğin çalışma esasları Birlikçe hazırlanan ve Müsteşarlıkça onaylanan yönetmelik ile belirlenir.

(25) Birliğin tüm faaliyetleri Müsteşarlık tarafından denetlenir.”

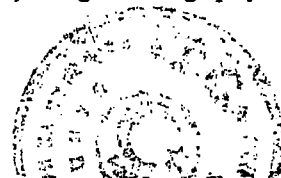
MADDE 45- 5684 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular gözönünde bulundurularak görüşmelerin en fazla iki gün içinde sonuçlandırılacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.”

MADDE 46- 5684 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde” ibaresi “iç kontrol sistemlerinde”, sekizinci fıkrasında yer alan “iç denetim” ibaresi “iç kontrol” ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “iç denetim sistemi” ibaresi “iç kontrol sistemi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 5684 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi verme yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlara üyelik ve işbirliği” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müsteşarlık, sigortacılıkla ilgili denetim ve düzenleme otoritelerinin katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki kuruluşlara üye olabilir ve işbirliği ve bilgi paylaşımında

bulunabilmeyi teminen uluslararası mesleki kuruluşlar ve yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalayabilir. İmzalanan mutabakat zaptı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer.”

MADDE 48- 5684 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “arasında sigorta sözleşmesinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında” ibaresi ve sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onikinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde ve onaltıncı fıkrasının sonunda yer alan “Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 532 nci maddesi uyarınca gereğinin yapılabilmesi için davayı görmeye yetkili mahkemeye iletir” ibaresi “tarafalara tebliğ edilmek üzere davayı görmeye yetkili mahkemeye iletir ve kararın bir örneği mahkemece saklanır” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye onaltıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Müşteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir.”

“Ancak, tahkim süresinin sona ermesinden sonra karar verilmiş olması, talep edilmemiş bir şey hakkında karar verilmiş olması, hakemlerin yetkileri dahilinde olmayan konularda karar vermesi ve hakemlerin, tarafların iddiaları hakkında karar vermemesi durumlarında her hâlükarda temyiz yolu açıktır.”

“(17) Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir.”

MADDE 49- 5684 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin başlığı “Sigortacılık Eğitim Merkezi, destek hizmetleri ve diğer organizasyonlar” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “meslek kuruluşlarının katkılarında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Hesaptan aktarılacak katkı payından,” ibaresi ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve bu fıkroda yer alan “organizasyonlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve destek hizmetlerinin verilmiş şekli ile destek hizmeti kuruluşlarına” ibaresi eklenmiştir.

“(3) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, faaliyet alanlarına yardımcı veya tamamlayıcı nitelikteki destek hizmetini almadan önce, gerektiğinde Müsteşarlığa ibraz edilmek üzere, alacakları hizmetten doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlar. Alınacak destek hizmeti, destek hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz.”

MADDE 50- 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/A ve 31/B maddeleri eklenmiştir.

“Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 31/A- (1) Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, bu Kanuna tâbi kuruluşların görevlileri ve yetkilileri, bu Kanuna tabi kişiler ile bunların yanında çalışanlar ve dışarıdan hizmet alımı yoluyla sigortacılık sektöründe iş görenler, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamaz. Bu yükümlülük söz konusu sıfat ve görevlerin sona ermesinden sonra da devam eder.

(2) Ancak, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece risk değerlendirmesi amacıyla kullanılmak üzere sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerinin kendi aralarında doğrudan doğruya ya da Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi vasıtasıyla yapacakları her türlü

bilgi ve belge alışverişi sırasında sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerine ya da sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait, yanlış sigorta uygulamaları dahil, sır niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi ve paylaşımı sır saklama yükümlülüğü dışındadır.

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi

MADDE 31/B- (1) Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde, sigortalılar ve sigorta sözleşmesinden dolayı da olsa menfaat sağlayanlara ilişkin olarak, yanlış sigorta uygulamaları dahil, risk değerlendirmesine esas bilgileri toplamak ve bu bilgilerin sigorta, reasürans ve sigortacılık faaliyetinde bulunan emeklilik şirketleri ile Müsteşarlıkça belirlenecek kişilerle paylaşılmasını sağlamak amacıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kurulur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şirketler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezince istenilen, her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

(3) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Söz konusu kurum ve kuruluşlar Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdür. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin bilgi sahibinin kendisi veya onay vermesi durumunda bu madde uyarınca Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile bilgi alışverişine ilişkin sözleşme yapan özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla anılan sözleşmeler çerçevesinde paylaşılması bu Kanunun 31/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilir.

(4) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kendi yönetimi tarafından temsil ve idare edilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi iş ve işlemlerinden kendi yönetimi yetkili ve sorumlu olup faaliyetleri için gereken giderler kendi bütçesinden karşılanır. Müsteşarlık, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini denetler. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi sigorta uygulamaları kapsamında, poliçe yazım ve hasar süreçlerinin izlenmesi de dahil olmak üzere Müsteşarlık tarafından talep edilen her türlü çalışmayı yapar ve bu amaçla gerekli alt yapıyı tesis eder.

(5) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi topladığı her türlü bilgiyi, Müsteşarlığa istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler, sahibinin açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye belli bir ücret karşılığında verilir.

(6) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 35 inci maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye şirketlerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine katılım payları anılan şirketlerin bir önceki yıl gerçekleştirdikleri prim üretiminin binde birini aşmamak üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, bu oranın yüzde elli oranında azaltılmasına veya artırılmasına karar verebilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dahilinde Hesaptan katkı sağlanabilir.

(8) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin kuruluşu, faaliyetleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelere ödenecek katılım paylarının belirlenmesi, yükümlülükler uymayan üyeler hakkında yapılacak işlemler ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 51- 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Olağanüstü durumlarda teminat

MADDE 33/A- (1) Terör, savaş, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan riskler ile nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için Bakan, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında işbirliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz, organizasyon veya işbirliği mekanizmalarının yürütülebilmesi amacıyla bir veya birden fazla tüzel kişiyi, olağandışı riskler yönetim merkezi olarak görevlendirme konusunda Müsteşarlığa yetki verebilir. Olağandışı riskler yönetim merkezleri çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(2) Hangi risklerin bu merkezler kapsamında yönetileceği, kapsama alınan risklere prim desteği verilecek ise ne oranda prim desteği verileceği, alınacak bir bedel karşılığında devletçe reasüransa ne ölçüde katılacağı hususları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Terör, savaş hâli, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlarda, yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta teminatı sağlanamaması ya da sağlanmasında güçlük bulunması ve Başbakanlığın gerekli görmesi hâlinde, sivil hava ve deniz ulaşım araçları için, Müsteşarlıkça sigorta veya reasürans teminatı sağlanmasına karar vermeye Bakan yetkilidir. Verilecek teminatın kapsamı, süresi, türü, limitleri, karşılığında bir bedel alınıp alınmayacağı, bedel alınacak ise bedelin tutarı, alınacak bedelin nemalandırılması ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 52- 5684 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “iç denetim” ibareleri “iç kontrol” şeklinde ve (j) bendinde yer alan “onikibin Türk Lirası” ibaresi “bin Türk Lirasından onikibin Türk Lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 53- 5684 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrasının son cümlesi ile onyedinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde ikisinden az, yüzde onikisinden fazla olamaz.”

“Ancak, adli para cezasının miktarı, aktifte gerçekleşen azalmanın yüzde beşinden az, yüzde yirmisinden fazla olamaz.”

MADDE 54- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

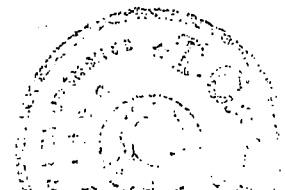
“EK MADDE 1- (1) Bu Kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun uygulanması ile bu Kanun kapsamındaki kişi ve kuruluşlara ilişkin yönetmelikler Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılır.

EK MADDE 2- (1) Diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıflar Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılır.

EK MADDE 3- (1) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğine göre faaliyetlerini sürdüren Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren herhangi bir başka işleme gerek kalmaksızın 31/B maddesi uyarınca kurulmuş sayılır.”

MADDE 55- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“6. Maliye Bakanı, bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin bir önceki yıla ilişkin karlarından Hazineye tekabül eden tutarları;

a) Bu Kanun Hükümünde Kararnamede belirtilen kısıtlamalara tabi olmaksızın, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine genel bütçeye gelir kaydetmeye,

b) Teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine ve/veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye ve bu işlemleri mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye, yetkilidir.

7. Bu Kanun Hükümünde Kararnameye tabi teşebbüslerin geçen yıldan daha önceki yıllara ait karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarları ile diğer özkaynaklarının tamamı veya bir kısmı, ilgili teşebbüsün ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 56- 233 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 37/A maddesi eklenmiştir.

“Teşebbüslerin temettü ödemeleri

MADDE 37/A- Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 36 ncı ve 37 nci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilir. Zamanında ödenmeyen temettü tutarları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz.”

MADDE 57- Bu Kanununun 1 ila 8 inci maddeleri ile 11 inci ve 13 ila 27 nci maddeleri yayımı tarihinden üç ay sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Tasarısı ile, İstanbul'u uluslararası bir finans merkezi haline getirme, yurtiçi tasarrufları artırma ve finansman araçlarını çeşitlendirme hedefleri doğrultusunda bireysel emeklilik ve sigortacılık sistemine ilişkin değişikliklere gidilmekte; Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikaları ihracına imkan sağlanmakta ve ülkemizde bireysel katılım sermayesi sistemi oluşturulmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir. Tasarı ile bu alanlardaki düzenlemelere paralel olarak, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Tarım Sigortaları Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu, Sigortacılık Kanunu ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede değişiklik yapılması öngörülmüştür.

Ülkemizde, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcılara halihazırda sağlanan en temel teşvik, ödenen katkı paylarının gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılabilmesidir. Ancak, başta sistemde önemli oranda vergi mükellefi olmayan katılımcıların bulunması ve matrahtan indirim sürecine ilişkin olarak ortaya çıkan operasyonel sorunlar olmak üzere çeşitli problemlerden dolayı söz konusu teşvik etkin bir biçimde çalışmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili vergi kanunları ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan değişikliklerle, mevcut sistemin yerine sistemdeki katılımcıların doğrudan devlet katkısı yöntemi ile daha etkin şekilde teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Buna ilave olarak, vergi kanunlarında yapılması öngörülen bazı değişiklikler ile tasarrufların gelişiminde önemli unsurlar olan hayat ve sağlık sigortacılığının da daha etkin biçimde teşviki amaçlanmaktadır.

Sigortacılık Kanununda yapılan değişiklikler ile Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin, emeklilik şirketlerini de bünyesine alacak biçimde yeniden yapılandırılması; destek hizmetlerinin tanımlanarak Kanun kapsamına alınması; Güvence Hesabının görev ve fonksiyonlarının yeniden düzenlenmesi; şirketlerin mali bünyelerini güçlendirici yeni düzenlemeler getirilmesi; Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin yapısının güçlendirilmesi; yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta ve reasürans teminatı bulunamayan risklerin teminat altına alınabilmesi ile sigortacılıkta tahkim sisteminin işlerliğinin artırılabilmesi amacıyla yeni düzenlemelere gidilmiştir.

Tarım Sigortaları Kanununda yapılan değişiklikler ile, Tarım Sigortaları Havuzunun kurumsal kimliğinin açıklığa kavuşturulması amacıyla Havuzun tüzel kişiliği haiz olduğu belirtilmiş; tarım sigortacılığı uygulamasında özellik arz eden durumlarda ekspertiz faaliyetlerinin konusuna göre hangi kişiler tarafından yapılabileceği ayrıntılı biçimde düzenlenmiş ve Tarım Sigortaları Havuzunun sigorta şirketleri ile müştereken de teminat verebilmesine imkan tanınması hedeflenmiştir.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi, alternatif finansman kaynaklarına ve ürünlerine imkân tanınması ve bu suretle mali istikrara katkıda bulunması amacıyla Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikası ihracına yönelik olarak Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda düzenlemeye gidilmiştir.

Bireysel katılım yatırımcıları kişisel varlıklarının yanı sıra tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran kişileri ifade etmektedir. Uluslararası literatürde İş Melekleri olarak tanımlanan Bireysel Katılım Yatırımcıları erken

aşama, teknoloji odaklı işletmelerin en önemli finansman kaynakları arasında yer almaktadır. Bu kavramın ilk ortaya çıktığı ülke olan ABD’de yıllık ortalama 20 milyar ABD Doları tutarında bireysel katılım yatırımı gerçekleşmektedir. Ülkemizde ise bireysel katılım sermayesi henüz yeni oluşma aşamasındadır. Tasarı ile erken aşama ve teknoloji odaklı işletmeleri desteklemek amacıyla İngiltere ve Singapur gibi ülkelerde uygulanan destek sisteminin bir benzerinin ülkemizde de uygulanması hedeflenmektedir. Sağlanan destekler öncelikle erken aşama yatırımları yapılabilir hale getirmeyi, ancak bunu yaparken bireysel katılım yatırımcılarına belirli kriterler getirerek sektörün sağlıklı büyümesini ve kurumsallaşmış etik kuralları olan sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasını amaçlamaktadır. Bireysel katılım sermayesi sisteminin gelişmesi ile beraber, finansal ekosistemin ilk halkası devreye girecek ve finansmana erişimde sıkıntı yaşayan girişimciler için yeni bir finansal araç ortaya çıkacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ödenecek Devlet katkısı sebebiyle bir vergi yükümlülüğü doğmaması amacıyla düzenleme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 2- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan Devlet katkısı sistemi düzenlemesi sonrasında sistemden ayrılmalar esnasında yapılacak vergilendirmenin daha basit ve anlaşılır olmasını teminen, sistemden emeklilik, vefat ve maluliyet gibi zorunlu nedenlerle ayrılmalar esnasında uygulanacak vergi oranı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceğinden, mevcut madde kapsamındaki bireysel emeklilik ile ilgili vergi muafiyetinin kaldırılmasına yönelik düzenleme yapılması hedeflenmektedir.

MADDE 3- Gönüllü katılıma dayalı özel emeklilik sistemlerinin gelişiminde işyeri bazlı emeklilik planları aracılığı ile işverenlerin çalışanları adına katkı payı ödemesi hem sistemin büyümesi hem de çalışanların katkıda bulunmalarının teşvik edilmesi bakımından önem arz etmektedir. Hali hazırda bireysel emeklilik sisteminde işveren katkılarının toplam katkı payı üretimindeki payı yaklaşık %4 düzeyindedir. Bu kapsamda, işyeri bazlı emeklilik planlarının kurulmasını teşvik etmek amacıyla işverenlerin çalışanları adına ödeyecekleri katkı paylarından ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilecekleri katkı payı oranının çalışanın brüt ücretinin %10'undan %15'ine çıkartılması amaçlanmaktadır. Öte yandan, gerek işverenler tarafından çalışanları adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları gerekse sigortalılar tarafından ödenen şahıs sigorta primlerinden indirim konusu yapılabilecek toplam tutar çalışanın brüt ücretinin %15'i ile sınırlandırılmaktadır.

MADDE 4- Bireysel emeklilik sisteminin teşvikinde doğrudan devlet katkısı yöntemine geçildiğinden, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının ücretin safi değeri hesaplanırken indirim konusu yapılması uygulamasının kaldırılması hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, şahıs sigortalarına ödenen primlerden indirim konusu yapılabilecek tutarın, 3 üncü maddede belirtilen toplam limit saklı kalmak kaydıyla, %5'ten %15'e çıkartılması öngörülmektedir.

MADDE 5- Madde ile, bireysel emeklilik sistemi ve tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemelerde yalnızca getiriler üzerinden vergilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Madde ile, 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin, aynı Kanunun 75 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde, ücretliler tarafından ödenen katkı paylarının ücretin safi değeri hesaplanırken indirim konusu yapılması uygulamasının kaldırılmasına paralel olarak serbest meslek erbabı kimseler tarafından ödenen katkı paylarının yıllık beyannameye indirim konusu yapılması uygulamasının da kaldırılması öngörülmektedir.

MADDE 8- Madde ile, bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılacak ödemeler üzerinden yapılacak vergi tevkifatının, 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bentlerinde yapılması planlanan düzenlemeler ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girmesinden önce ödemiş oldukları katkı paylarını gelir vergisi matrahından indirim konusu yapmış olan kişilere yapılacak ödemelerde uygulanacak stopaj oranı ile ilgili olarak Bakanlar Kuruluna yetki tanınması öngörülmektedir.

MADDE 9- Madde ile, bireysel katılım yatırımcılarının Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dâhilinde şirketlere koydukları sermaye miktarının %75'ini gelir vergisi matrahından gider olarak indirebilmelerine imkan sağlanmaktadır. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen programlar kapsamında son beş yıl içinde projesi desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından düzenlenmiş proje sözleşmesi ve destek karar yazısının tevsiki durumunda %100 olarak düzenlenmiştir.

İkinci fıkradaki düzenleme ile öncelikle erken aşama işletmelerin desteklenmesi, ayrıca vergi tabanında meydana gelecek aşınmaya sınır getirilmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü fıkradaki düzenleme ile birinci fıkrada getirilen iki tam yıl zaman şartına uyulmaması durumunda yatırımcıların tabi olacakları cezai müeyyide ortaya konulmaktadır. Böylece işletmeye konulan sermayenin en az iki yıl kalması temin edilerek finansal açıdan katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Dördüncü fıkra ile, bireysel katılım yatırımcılarının bu vergi desteklerinden yararlanabilmeleri için Hazine Müsteşarlığınca belirlenen koşulları yerine getirmeleri ve bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları şartı aranmaktadır. Lisans verilmesindeki amaç, verilecek vergi desteklerinin amacına ulaşması için işin gereklerini yerine getirecek niteliğe sahip kişilerin bu düzenleme kapsamına alınması ve takibinin yapılabilmesine imkân sağlanmasıdır. Bu düzenleme ile aranan niteliklere sahip olmayan veya ileride lisansın iptalini gerektirecek fiillerde bulunan bireysel katılım yatırımcılarının vergi avantajlarından yararlanmasının önüne geçilecektir.

Beşinci ve altıncı fıkralarla bireysel katılım yatırımcılarına sunulan vergi desteklerinin amacı dışında kullanılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Yedinci fıkrayla bu vergi desteğinden faydalanmak için başvuru ve uygulama süreçleri için gerekli tüm usul ve esasların Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirleneceği belirtilmektedir.

Sekizinci fıkra ile ileride ortaya çıkacak ihtiyaçlara göre destek oranlarını artırma, azaltma ve uygulama süresini bir defaya mahsus uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

MADDE 10- İhtilafların daha hızlı çözümünü yaygınlaştırmak amacıyla, Sigorta Tahkim Komisyonunun uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verdiği hizmetlerin münhasıran katma değer vergisinden istisna edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 11- Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik taahhütleri kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarım amacıyla yapacakları taşınmaz veya iştirak hissesi satışının Katma Değer Vergisinden istisna tutulması düzenlenmektedir.

MADDE 12- Bireysel katılım sermayesi (BKS) tüm dünyada erken aşama işletmelerin finansal ihtiyaçlarını karşılamada yaygın olarak kullanılan finansal bir araçtır. Ülkemizde de son yıllarda bireysel katılım yatırımcıları tarafından iş meleği adıyla yerel düzeyde faaliyette bulunan yatırımcı ağları kurulmaya başlanmış, ancak bu alanda bugüne kadar bir kamu politikası oluşturulmadığından sektör gerekli atılımı yapamamıştır. Yapılan düzenlemelerle, öncelikle bireysel katılım yatırımlarının cazip hale getirilmesi, ayrıca dünya uygulamaları dikkate alınarak kurumsallaşmanın tesis edilmesi ve bireysel katılım sermayesi piyasasında iş etiğinin hâkim kılınması amaçlanmaktadır. Böylece, BKS girişimciler için güvenilir bir finansal araç haline getirilecektir.

Nihai amaç ise, girişimci dostu bir finansal ekosistem oluşturulması için gerekli adımların atılmasıdır. Finansal sistemin gelişmiş olduğu ülkelerde, işletmelere tüm gelişim aşamaları için farklı finansal enstrümanlar sunulmaktadır. Bununla kastedilen, fikir aşamasından itibaren tüm girişimcilerin bir şekilde finansmana erişiminin mümkün olduğu bir finansal yapının hayata geçirilmesidir. Diğer bir ifadeyle, yatırım riskinin yüksekliğine bağlı olarak bireysel katılım yatırımcılarından başlamak üzere girişim sermayesi fonları ve bankalara kadar uzanan farklı finansal yapıların girişimcilere sunulabildiği bir finansal sistemde erken aşama girişimlerin de finansman ihtiyacını karşılayabilecek finansal yapıların hayata geçirilmesidir.

Madde ile, ile BKS alanında faaliyette bulunacak gerçek kişilerin, yani Bireysel Katılım Yatırımcılarının (BKY) finansmana erişim noktasında sıkıntı yaşayan erken aşama şirketlere yatırım yapmalarının Devlet tarafından desteklenmesi ve düzenlenmesine ilişkin genel çerçeve çizilmiştir. Yapılan desteklerin uygun şekilde kullanılmasının sağlanması amacıyla denetim konuları da bu madde kapsamına alınmıştır.

Bu alanda şimdiye kadar herhangi bir yasal düzenleme yapılmadığından, gerekli düzenlemeleri yapma, verilen desteklerin şartlarını belirleme ve kurumsal bir piyasanın oluşmasını sağlama görevi Hazine Müsteşarlığına verilmektedir.

Devlet tarafından sağlanacak desteklerden faydalanabilmesi için Hazine Müsteşarlığından lisans alınması şartı bu düzenlemeyle getirilmektedir. Hazine Müsteşarlığı bu kapsamda Devlet desteklerinden faydalanacak bireysel katılım yatırımcılarına lisans verecek ve lisans koşullarının ihlali durumunda bu lisansları iptal edebilecektir.

Hazine Müsteşarlığının BKS piyasasındaki düzenleyici ve denetleyici fonksiyonunu yerine getirirken BKY'ler tarafından oluşturulacak yerel ağlardan da faydalanılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen şartları taşıyan ağlarla işbirliği yapılacaktır.

Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan girişimcilerin özellikle de küçük ölçekli girişimlerin desteklenmesini teşvik etmek amacıyla girişim başına yapılan yatırım tutarlarının belirlenmesi yetkisi Hazine Müsteşarlığına verilmektedir. Aynı zamanda desteklenecek sektörlerin sınırlarını da Hazine Müsteşarlığı belirleyecektir. Yine bu kapsamda, gerek vergi desteklerinin uygulamasında, gerekse şirket envanterinin kalitesinin artırılması açısından BKY'lerin yatırım yapacağı şirketler için anonim şirket olması şartı getirilmiştir.

MADDE 13- Emeklilik sözleşmesinin tanımı yeniden yapılmakta ve sözleşmenin bireysel ve grup emeklilik sözleşmesi şeklinde akdedilebileceği düzenlenmektedir.

MADDE 14- Halihazırda, yatırım araçlarının değişik valör süreleri ve işlemin tamamlanması için gerekli evrak ve bilgi alış verişi süreçlerinden ötürü, bu madde kapsamındaki bazı katılımcı taleplerinin yerine getirilmesinde gecikmeler yaşanmakta ve emekli şirketleri kendi kusurları bulunmasa dahi bazı yaptırımlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu tür sorunların aşılmasını teminen, bu maddede, aktarım talebini şirketin yerine getirmesi için 4632 sayılı Kanunda yer alan yedi işgünlük sürenin, on işgününe çıkarılması hedeflenmektedir. Öte yandan, halihazırdaki düzenleme, katılımcının talep ettiği şekilde birikimlerini fonlar arasında paylaşırma, başka bir şirkete aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirketin, aktarımlarda katılımcının dahil olduğu; yatırıma yönlendirmede ise dahil olacağı fonun ilgili döneme ait pozitif getirisinin iki katı tutarındaki gecikme cezasını katılımcının hesabına ilave etmesini hükme bağlamaktadır. Söz konusu düzenleme ile, fonun ilgili döneme ait pozitif getirisine atıf yapıldığı için pozitif getirinin olmadığı, diğer bir deyişle getirinin sıfır veya negatif olduğu durumlarda, katılımcının mağduriyetinin giderilmesi mümkün olamamaktadır. Bu sebeple, maddede yapılan değişiklik ile, gecikmeden dolayı varsa katılımcının hesabında oluşan zararın giderilerek adil bir çözüme ulaşılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bireysel emeklilik sistemine kurumsal bazlı katılımların teşviki amacıyla, grup emeklilik sözleşmesinde işverenin ödediği katkılar ve bunların getirilerine katılımcının hak kazanma

süresinin, katılımcının grup emeklilik sözleşmesine giriş tarihinden itibaren yedi yılı aşamayacağı hususunun düzenlenmesi öngörülmektedir. Bunların yanında, maddede ifadesel bazı düzeltmeler yapılmıştır.

MADDE 15- Madde ile, emeklilik döneminde katılımcıya sunulabilecek seçenekler arasında, programlı geri ödeme seçeneğinin de bulunduğu vurgulanmaktadır. Bunun yanında, işlem süreleri ve işlemlerin gecikmesi halinde uygulanacak cezalara ilişkin hükümlerin, yapılan değişikliklere paralel hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Müsteşarlığa, 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen işlem sürelerini, uygulamada bazı fonların alış ve satış işlemlerinin, fiyatlama sıklığı ve benzeri nedenlerle daha uzun bir sürede gerçekleştirilebiliyor olması nedeniyle altı aya kadar uzatma yetkisinin tanınması öngörülmektedir. Bu düzenleme ile, özellikle alternatif yatırım araçlarından sistemde yararlanılabilmemesinin önünün açılması hedeflenmektedir.

MADDE 16- Madde ile, emeklilik şirketlerinin kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının ve imza yetkisini haiz diğer çalışanların, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesinde düzenlenen “terörün finansmanı” suçundan hüküm giymemiş olma şartının uygunluk kriterleri arasına ilave edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 17- Madde ile, emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik araçlarının sorumlulukları daha açık bir şekilde ortaya konulmakta ve böylece yanlış yönlendirme ve yanlış satışların asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, bireysel emeklilik araçlarına ilişkin sicil kaydının Müsteşarlıkça görevlendirilen emeklilik gözetim merkezi tarafından tutulması ve bu maddeye aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisinin geçici olarak durdurulması veya lisansının iptali öngörülmektedir.

MADDE 18- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde değişiklik yapılarak hisse devri, yönetim ve denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren veya intifa hakkı tanınan hisse senetlerinin devri, şirketin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi ile şirket sermayesinin belirlenen durumlarda el değiştirmesi hallerinde izin yetkisinin, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda sigorta şirketleri için yapılan düzenlemeye paralel şekilde Müsteşarlığa devredilmesi öngörülmektedir.

MADDE 19- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde değişiklik yapılarak şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının tespiti halinde Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanın şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını şirketin yönetim kurulundan talep edebilmesi hususunun düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle, mali bünyeye ilişkin zaafiyetlere ek olarak, şirket nezdindeki birtakım operasyonel sorunların katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokması halinde Bakan, şirketten birtakım tedbirler alınmasını talep edebilecektir. Bu şekilde, katılımcıların korunması yönünde alınabilecek tedbirlere daha fazla açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde değişiklik yapılarak fon içtüzüğünün notere onaylatılması zorunluluğu kaldırılmakta ve bu yolla emeklilik şirketlerine yansıyan maliyetlerin azaltılması amaçlanmaktadır.

MADDE 21- Madde ile, Kurul tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınması ve kayda alma ücretinin, Kurul tarafından üçer aylık dönemlerin son iş gününde tahsil

edilmesi öngörülmekte ve uygulamanın halihazırda menkul kıymet yatırım fonlarıyla paralel hale getirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 22- Madde ile, 4632 sayılı Kanununun 17 nci maddesinde değişiklik yapılarak tasarruflarını doğrudan kıymetli madenlerde veya diğer çeşitli alternatif yatırım araçlarında değerlendirmek isteyen kişilerin emeklilik yatırım fonları kapsamında bu tür yatırımlar yapabilmesine olanak sağlanması öngörülmekte ve Kurulun fon payı alımı satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin vermesi hususu düzenlenmektedir. Bu kapsamda, halihazırda yabancı paraya endeksli olduğu halde Türk Lirası cinsinden gerçekleşen işlemlerden dolayı oluşan operasyonel zorlukların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 23- Madde ile, emeklilik şirketinin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri, Müsteşarlık ve Kurul denetimine tabi olmakla birlikte söz konusu denetimin, en az yılda bir kez yapılmasına ilişkin düzenlemenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, konuyla ilgili olarak risk bazlı denetim esası benimsenmektedir.

MADDE 24- Madde ile, 4632 sayılı Kanununun 21 inci maddesinde değişiklik yapılarak emeklilik şirketlerinin mali tablolarının denetlenmesine ilişkin sıklık konusundaki zorunluluğun kaldırılması, maddenin 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde faaliyet gösteren Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna tanınan yetkiler ile uyumlu olarak değiştirilmesi ve fonların hesap ve işlemlerinin üçer aylık dönemler yerine yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabi olması hususunun düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 25- Madde ile, 4632 sayılı Kanununun idari para cezalarını düzenleyen 22 nci maddesinin, 4632 sayılı Kanununun 5 inci ve 11 inci maddelerinde yapılan değişikliklere uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 26- Bireysel emeklilik sisteminin başladığı dönemde, katılımcıların sisteme katılımını teşvik etmek amacıyla, ödenen katkı paylarının vergi matrahından indirilebildiği, yatırım aşamasında vergilendirme yapılmadığı ve sistemden ayrılma esnasında ödenen toplam birikim tutarının stopaja tabi tutulduğu vergisel düzenlemeler yapılmıştır. Bununla birlikte, katkı payı ödemesi aşamasında sağlanan teşviklerin kullanım oranının ve kamu tarafından sağlanan teşvikin değerinin katılımcılar tarafından farkındalığının düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, madde ile, yukarıda belirtilen teşvik sistemi yerine, son yıllarda birçok ülke tarafından uygulanmaya başlanan ve katılımcılar tarafından yapılacak katkı paylarına karşılık belli oranda Devlet katkısı sağlamayı öngören bir düzenlemeye geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketindeki emekliliğe yönelik taahhütlerin bireysel emeklilik sistemine aktarım süresi 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmaktadır. Bunun yanı sıra, aktarım sırasında doğabilecek vergi yükümlülüklerine ilişkin olarak önceki uygulamalarda yaşanan sorunların giderilmesini teminen, uygulamayı çok daha açık ve net biçimde ortaya koyan düzenlemelerin yapılması hedeflenmektedir.

MADDE 28- Hali hazırda 3996 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırım ve hizmetler için uygulanan kredi üstlenim imkanının, 3359 sayılı Kanun ve 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere de uygulanabilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 29- Madde ile, ülkemizin kalkınma hedefleri ve makro ekonomik dengeler dikkate alınarak, kamu hizmetinin aksatılmaması kaydıyla, kamu finansman araçlarını çeşitlendirmek ve kamu varlıklarını verimli bir biçimde değerlendirmek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıkları kullanmak suretiyle yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda kira sertifikası ihracına imkan sağlanması amaçlanmaktadır. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu finansmanın kaynaklarının çeşitlendirilmesi, alternatif finansman kaynaklarına ve ürünlerine imkân tanınması aynı zamanda mali istikrara katkıda bulunacaktır.

Maddenin birinci fıkrasında, madde kapsamının belirlenmesinde 4749 sayılı kanunun kapsamı esas alınmıştır. Ancak, sermaye piyasası mevzuatı uyarınca halka açık statüsünde olan şirketler kapsam dışında bırakılmıştır. Bu çerçevede, finansal değeri bulunabilecek işletme, kullanma ve yararlanma hakları da kapsama dâhil edilmiştir. Madde kapsamındaki kira sertifikası ihraç süreci kamu varlıklarının, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın belirleyeceği esaslar çerçevesinde finansman amaçlı çeşitli işlemlere tabi kılınmasını gerektirmektedir. Bu işlemler benzer nitelikli diğer hukuki işlemlerden amaç ve sonuçları itibarıyla farklılık arz etmektedirler. Nitekim bu işlemler, varlıkların ekonomik anlamda ifade ettikleri değere istinaden finansman işlemine kaynak teşkil etmek ve geri alınmak üzere tesis edilmektedirler. Bu itibarla söz konusu işlemlerin anılan kamu varlıklarına veya bu varlıkların ilgili olduğu kamu hizmetine herhangi bir olumsuz etkisi bulunmamaktadır. Maddede yer alan işlemlerin finansman amaçlı düzenlendiği ve uygulamada hızlı hareket edilmesi ihtiyacı dikkate alınarak anılan işlemlerin ilgili mevzuattaki şekil kurallarına tabi olmayacağı hükme bağlanmıştır. Madde kapsamındaki kira sertifikası ihracı sürecinin bir gereği olarak yapılması gereken alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri tesis etmek üzere varlık kiralama şirketlerinin kurulmasına veya bu amaçla kamu sermayeli kurumların görevlendirilmesine imkân tanınmıştır. Bu çerçevede madde kapsamındaki işlemlerin resmi şekil veya tapu sicili değişikliği gerekmeden tesis edilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu ihraçların dayandığı varlıkların ihraç koşullarına aykırı olarak herhangi bir hukuki işleme konu edilmesi, özellikle üçüncü kişilerin ihraç konusu varlıklar üzerinde iyiniyetli iktisapları, ihraç sürecini olumsuz etkileyeceğinden bu hususların önlenmesini teminen maddeye hüküm eklenmiştir. Diğer taraftan, kira sertifikasına konu olan varlıkların ilgili kurum ve kuruluşlarca kullanılmaya devam edilecek olması nedeniyle bu varlıklara ilişkin bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılması ve buna ilişkin harcamaların kendi bütçelerinden karşılanması hükme bağlanmıştır. Son olarak, varlık kiralama şirketi tarafından çıkarılacak senetlerin ihraç, sermaye piyasası mevzuatı uygulamasında ve Kamu İhale Kanunu kapsamında teminat kabul edilebilirliğinde Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen menkul kıymetlerin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygulama kolaylığı sağlanması amacıyla atf yapılmıştır. Örneğin, 1211 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yapacağı, Sermaye Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde ise genel bütçeli kurumların ihraçlarının Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesinin zorunlu olmadığı hükümleri yer almaktadır. Bu kapsamda varlık kiralama şirketlerinin de ihraç ve itfa edecekleri kira sertifikalarının da söz konusu ve benzeri imkânlardan faydalanması sağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, madde kapsamındaki işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan her türlü iş ve işlemlere, mahiyetleri dikkate alınarak Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Kanunundan muafiyet sağlanmıştır.

MADDE 30- Madde ile kira sertifikası ihracından elde edilen tutarlar ile geri ödemelerin işlemin mahiyeti gereği bütçenin gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin özel hesaplarda ve dolayısıyla finansman kalemi olarak izlenmesi düzenlenmiş ve bu hususta Bakan yetkili kılınmıştır.

MADDE 31- Madde ile, bir kamu sigorta havuzu olan Tarım Sigortaları Havuzunun tüzel kişiliği haiz olduğu hususu ifade edilmektedir.

MADDE 32- Devlet destekli tarım sigortaları uygulamasında, ekspertiz faaliyetlerinde görev alabilecek kişiler 5363 sayılı Kanunda sayılmıştır. Ancak bu sayılan unvanlar uygulamada yetersiz kaldığından yeni unvanların ilave edilmesi gereği hasıl olmuştur. Bu çerçevede, maddeye özellikle su ürünleri ile ilgili mühendislikler ilave edilmiştir.

İşletici şirketin, Havuzun kaynaklarını kendisi için kullanması mümkün olmadığından, uygulamada hatalı yorumların önlenmesini teminen, 5363 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 33- Madde ile, daha önce üstlendikleri riskin tamamını havuza devretmek zorunda olan sigorta şirketlerine, riskin bir kısmını üstlerinde tutma imkanı sağlanmaktadır.

MADDE 34- Madde ile, reasürans ile ilgili konularda yetki, olması gerektiği şekilde Havuza verilmektedir.

MADDE 35- Madde ile bankalara tanınmış olan imkanın finansal sektörün önemli bir parçası olan sigorta ve emeklilik şirketlerine de tanınması öngörülmüştür.

MADDE 36- Emeklilik şirketlerinin Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine üyeliğine imkan verecek şekilde düzenleme yapıldığından madde ile, Birliğin adı buna uygun olarak değiştirilmektedir.

MADDE 37- Uygulamada şirketler sigortacılık faaliyetlerinin yürütülmesinde, değişik alanlarda dışarıdan hizmet alımı yoluna gitmektedir. Bu noktada sigortacılık sektöründeki denetimin bir parçası olarak, şirketlerin söz konusu hizmet alımında aranılacak şartların düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış, konuyu düzenleme yetkisi alındığından destek hizmeti kuruluşunun tanımı yapılmıştır.

Sigortacılık Kanununun tanımlar maddesinde yapılan değişiklik ile Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin yapısındaki değişikliğe bağlı olarak, Levhaya kaydolacaklar arasına emeklilik şirketleri eklenmiştir.

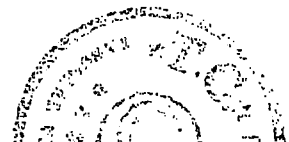
Minimum garanti fonu tanımında yer alan "sermaye yeterliliği" ifadesi yerine "özsermaye" ifadesi getirilerek tanım daha açık ve uygulamaya paralel şekilde düzenlenmiştir.

MADDE 38- Madde ile, sigorta ve reasürans şirketlerinin kurucularının, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesinde düzenlenen "terörün finansmanı" suçundan hüküm giymemiş olma şartının uygunluk kriterleri arasına ilave edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 39- Madde ile iç kontrol sistemi, Sigortacılık Kanununun 4 üncü maddesinde risk yönetimi ve iç denetimi kapsayacak şekilde bir üst başlık olarak ele alınmıştır. İç kontrol sisteminin yürütülmesinde hizmet alımının, konunun öneminden dolayı Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlandırılabilmesi öngörülmüştür.

MADDE 40- Güvence Hesabı yurtdışına çıkan ülkemiz trafik siciline kayıtlı motorlu araç işletenlerinin üçüncü şahıslara verecekleri zararlardan sorumlu olmadığından ve bu giderler münhasıran Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca karşılandığından bu riziko için düzenlenen yeşil kart sigortalarından Güvence Hesabına katkı yapılmamasını teminen madde değiştirilmektedir. Madde ile ayrıca, Güvence Hesabına yapılacak katılma paylarının maktu olarak tespiti de mümkün kılınmıştır.

Maddede ayrıca Güvence Hesabının zorunlu sigorta sistemini tamamlayıcı niteliği dikkate alınarak zorunlu sigortanın yaygınlaştırılması için yapılacak giderlerin Hesaptan

karşılanması, Bilgi Merkezinin değişen unvanının maddeye yansıtılması ve Hesaptan Sigorta Eğitim Merkezine de katkı yapılmasını teminen değişiklik yapılmıştır.

MADDE 41- Sigortacılık Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “ve birikim primlerine ait masraf payları” ibaresinin eklenmesi ile hayat sigortalarında masrafların risk ve birikime ayrılan kısımlarının dikkate alınması, fikranın sonuna eklenen cümle ile de rizikonun meydana gelmesi ile primlerin uyumlu olmadığı sigortalarda, rizikonun sigorta süresi içindeki oluşum durumunu dikkate alan kazanılmamış primler karşılığı ayırma yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yapılan değişiklikle de devam eden riskler karşılığı ve dengeleme karşılığı daha açık hale getirilmektedir.

MADDE 42- Sigortacılık Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, sadece hayat dışı sigorta şirketlerini ilgilendirdiğinden, aynı maddenin dördüncü fıkrasına taşınmıştır.

Madde ile yapılan bir diğer değişiklikle hayat dışı sigorta şirketlerinde, branşın özelliğine uygun teminat tesis ettirilebilmesi amaçlanmıştır. Diğer taraftan Müsteşarlığa, şirketin mali durumu ve ekonomik koşulları dikkate alarak teminatların belirli bir oranda artış ve azalışını belirleme yetkisi tanınmış, özellikle kriz dönemlerinde şirketlerin likidite durumuna göre Müsteşarlığın hızlı karar alabilmesi imkanı sağlanmıştır. Madde ile getirilen bir diğer yenilik, özel teminat uygulamasıdır. Bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin, olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak, vergi borçlarını ödemek ve benzeri idari masraflar için normal teminat kullanılamamaktır. Bu nedenle özel teminat uygulaması öngörülmüştür.

MADDE 43- Madde ile Bakana, mali bünyesi zayıflamış şirketin portföyünün idaresini Güvence Hesabına devretme yetkisi de verilmiştir.

MADDE 44- Emeklilik şirketlerinin Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine üyeliğine imkan verecek şekilde madde yeniden ele alınmış ve buna bağlı olarak Birlik organları da yeniden oluşturulmuştur.

MADDE 45- Mevcut düzenleme ile mutlak iki güne yayılan seçimli genel kurulun, en fazla iki gün içinde yapılması, dolayısıyla daha kısa süre içinde tamamlanabilmesi imkanı getirilmektedir.

MADDE 46- Kanunda getirilen değişikliğe paralel olarak atıflarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

MADDE 47- Uluslararası kuruluşlarla yapılacak mutabakat zabitleri ile ilgili olarak Müsteşarlığa açık olarak yetki tanınması amaçlanmıştır.

MADDE 48- Güvence Hesabı ile hak sahipleri arasında yaşanan uyuşmazlıklar da tahkim sisteminin kapsamına alınarak, uyuşmazlıkların kısa sürede çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır.

Sigorta Hakemliği konusunda Müsteşarlığa ölçüt belirleme yetkisi tanınmıştır.

Sigortacılık Kanununun 30 uncu maddesi Hukuk Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde yeniden değerlendirilerek maddede değişiklik yapılmıştır.

Diğer taraftan Sigorta Tahkim Komisyonuna genellikle düşük meblağlar için başvurulmaktadır. Bu durumda talebi kısmen veya tamamen reddedilen taraf için, yargılama giderleri arasında yer alan avukatlık ücretinin uyuşmazlık konusu miktarla karşılaştırıldığında yüksek kalabildiği dikkate alınarak maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

MADDE 49- Güvence Hesabının yapısındaki değişikliğe paralel olarak, Sigortacılık Eğitim Merkezinin gelirleri arasına Hesaptan aktarılacak katkı payı da ilave edilmiştir.

Destek hizmetlerinin alımında aranacak şartlar belirlenmiş, bu çerçevede bu hizmetlerin alımının, hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engellememesi hükme bağlanmıştır.

Maddede yer alan hususlarda ayrıntıların yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 50- Sigortacılık, kişilere rizikolara karşı güvence sağlayan bir sektör olup, sigorta şirketleri başta olmak üzere kanun kapsamındaki kuruluşlar birer güven kurumudur. Bu madde kapsamında, 5684 sayılı Kanuna eklenen 31/A maddesi ile söz konusu kuruluşların ve görevlilerinin sıfat ve görevleri sebebiyle vakıf oldukları sıraları ancak kanunen yetkili kılınan mercilere açıklayabilecekleri hükme bağlanarak uygulamada tereddütlerin doğmasına engel olunması amaçlanmıştır.

Sigortacılıkta primin tespiti, diğer bir ifadeyle fiyatlama son derece önemli bir yere sahiptir. Prim tespitinin sağlıklı yapılması ise ilgili sigorta konusuna ilişkin olarak doğru veri akışının sağlanmasına bağlıdır. Söz konusu veri akışının sağlanması amacıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdinde Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tesis edilmiştir. Bu Merkez, Birlik nezdinde olmakla beraber sigorta sektörünün ve sigortalı ve hak sahipleri başta olmak üzere sektörle ilgili tüm paydaşlara hizmet veren bir kurum olduğundan bütçe ve yönetimi Kanunda Birlikten ayrı bir biçimde tanımlanmış, bilgilerin paylaşılması esasları hükme bağlanmıştır.

MADDE 51- Uygulamada, terör, savaş ve doğal afet gibi olağanüstü durumların varlığında ortaya çıkabilen birtakım risklere yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan, sigorta veya reasürans teminatı bulunamayabilmektedir. Nükleer riskler gibi kamu menfaatinin ilgilendiren ve şirketlerin tek başına teminat veremediği özellik arz eden risklerde de sigorta teminatı bulunamama sorunu ortaya çıkabilmektedir. Getirilen madde ile bu türden risklerin sigorta ve reasürans havuzları tarafından teminat altına alınabilmesini sağlayacak mekanizma oluşturulmuştur. Ayrıca mevcut Kanunda 33/A maddesi olarak yer alan hükümler bu maddede de (c) fıkrası olarak korunmuştur.

MADDE 52- Uygulamada işlenen fiille dengeli bir hale getirilmesi amacıyla cezalar yeniden belirlenmiştir.

MADDE 53- Uygulamada işlenen fiille dengeli bir hale getirilmesi amacıyla cezaların yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 54- Madde ile 5684 sayılı Kanuna üç ek madde eklenmektedir.

Ek 1 inci madde ile, Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik çıkarma yetkisi alınmaktadır.

Ek 2 nci madde ile, diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıfların Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ek 3 üncü madde ile, mevcut Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin ayrıca bir işleme gerek kalmaksızın faaliyetini devam ettirmesinin temini hedeflenmiştir.

MADDE 55- Madde ile, mevcut hükümlerin uygulamaları yansıtacak şekilde güncellenmesi ve 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan düzenlemeye paralel bir düzenleme yapılarak söz konusu düzenlemeye süreklilik sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 56- Kamu iktisadi teşebbüslerinin temettü ödemelerinde gecikme yaşanması halinde uygulanacak yaptırım konusunda mevzuat boşluğu bulunmaktadır. Madde ile bu boşluğun doldurulması amaçlanmıştır.

8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrası ve 37 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları doğrultusunda, kamu iktisadi teşebbüslerinin finansman durumu ve ödeme kapasiteleri ile kamu finansmanı dengeleri çerçevesinde belirlenerek teşebbüslere iletilen temettü tutarlarının tam ve süresi içerisinde ödenmesi, yılı bütçe hedeflerine ulaşılması açısından büyük önem arz etmektedir. Madde ile temettü ödemelerine ilişkin yetki, sorumluluk ve usuller düzenlenmekte ve hasılat paylarına ilişkin olarak 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda yapılan düzenleme ile paralellik sağlanmaktadır.

MADDE 57- Yürürlük maddesidir.

MADDE 58- Yürütmne maddesidir.

